

El mal alimenta el mal

El salvatge atac contra la revista satírica 'Charlie Hebdo' fa témer un reforçament de l'ultradreta arreu de la Unió Europea com a resposta a la barbàrie gihadista.

Les imatges de la fredor fanàtica amb la qual l'assassí gihadista rematava el policia ferit, indefens, caigut a terra, a la voravia, transmetien el mateix missatge que envien els seus col·legues que degollen occidentals a Iraq o Síria. Un gran èxit propagandístic per a l'integrisme islàmic. "Podem colpejar qualsevol punt d'Europa", deia poc després de la matança un cabdill siria d'Estat Islàmic a través de Twitter.

Els integristes islàmics no són els únics que estan contents. Sense dir-ho, també la ultradreta d'arreu d'Europa es frega les mans per la monstruositat perpetrada a París. Perquè entén que li pot rendir alts beneficis electorals. El temor al creixement dels ultres preocupa molt seriosament a França, Alemanya i Gran Bretanya. Però seria molt ingenu, massa, suposar que el fenomen no s'estendrà pertot arreu. El mapa de la xenofòbia cada pic és més gran.

França. Dos dies abans de l'atac, la presidenta del Front Nacional (FN), Marine Le Pen, declarava que "l'islam està creixent en molts departament [de França] gràcies al suport de la UMP [Unió per un Moviment Popular] de Sarkozy i el Partit Socialista d'Hollande". Ja estava clara aleshores l'estratègia que segueix FN per créixer a les pròximes eleccions als departaments –als parlaments provincials– que s'han de celebrar el pròxim mes de març. Intenta entrar el debat sobre els perills de l'islamisme i de la immigració. L'atemptat li ha vingut de perles. Poc després de la matança, Le Pen reivindicava que "cal dir les coses pel seu nom" i denunciar els "fanàtics i el fanatisme" islàmics que creixen

irremeiablement a França, al seu parer per culpa de la dreta i l'esquerra tradicionals. Ella és l'única que pot aturarlo, proclama. I a fe que els francesos la creuen. Les passades eleccions europees del mes de maig de 2014 va ser el partit més votat, però és que totes les enquestes d'intenció de vot que s'han publicat posteriorment en confirmen el creixement.

El mes passat, just abans de les festes d'hivern i de Cap d'Any, el setmanari *L'Express* i la ràdio pública més important del país, *France Inter*, feien públiques les respectives enquestes d'intenció de vot que havien encomanat. Totes dues coincidien. El Front Nacional té consolidat almenys el 28% de votants, mentre que la Unió per un Moviment Popular de Nicolas Sarkozy no supera el 25% i –el fet més impactant– el Partit Socialista cau a un 17%, mentre que el Front d'Esquerres no passa del 9% i els ecologistes es queden amb el 7%. *Le Monde* comentava la comparació dels sondeigs amb el titular "L'esquerre corre el risc d'una catàstrofe".

Les eleccions departamentals tenen una importància sobretot simbòlica perquè aquestes cambres disposen de poques competències, però tot símbol polític és en aquests moments molt important, a França. Perquè el 2017 hi haurà eleccions presidencials. I les mateixes enquestes referides atorguen a Marine Le Pen la condició de preferida entre els francesos per ser la pròxima màxima mandatària de la República, molt per sobre de François Hollande i una mica de Sarkozy. La presidenciable presentava en roda de premsa l'endemà de l'atemptat les seves principals credencials electorals: control de la

L'atac gihadista a París ha impactat tot Occi-

immigració i reinstauració de la pena de mort. Un panorama inquietant.

Per entendre una mica més bé la situació que es viu a França amb relació a la presència de l'islamisme, és bo explicar que una novel·la del famós autor Michel Houellebecq, titulada *Soumission* –"Submissió"–, que havia d'aparèixer a les llibreries justament el mateix dia de l'atac, i que fabula sobre la futura victòria electoral d'un partit musulmà a França el 2022, ha provocat una enorme polèmica durant les passades festes. Fins i tot el president Hollande ha reconegut que la llegirà. Malgrat que l'autor és conegut per ser un provocador, no deixa de ser rellevant que el tema del llibre aixequi tanta polseguera. La raó és senzilla. Molts francesos estan convençuts que podria ocórrer alguna cosa per l'estil. El filòsof Alain Finkielkraut ha dit que el futur que planteja l'escriptor "no és segur, però sí plausible".

Alemanya. "És un mal senyal la victòria del Front Nacional a França i és un horror que l'NPD [sigles en alemany del Partit Nacional Democràtic Alemany] hagi aconseguit un escó al Parlament

dent per la freda determinació fanàtica dels assassins que remataren un indefens policia.

Europeu”, deia el ministre d’Afers Estrangers germànic, Frank-Walter Steinmeier, la nit electoral del mes de maig, quan es coneixia la sorprenent irrupció institucional a la Cambra continental del líder ultradretà Udo Voigt, condemnat per la justícia alemanya per “incitació a l’odi racial i glorificació del nazisme”. Amb un 1% del vots, quasi 300.000 sufragis, aconseguia l’acta. Un triomf que posa molta gent nerviosa, a Alemanya. Fins i tot té poca importància que l’NPD hagi de fer front actualment a una demanda d’il·legalització davant del Tribunal Constitucional, perquè és igual si l’obliguen a tancar, ja que per sota del discurs oficial del país ric i integrador hi ha una realitat sòrdida de molts centenars de milers d’alemanys, sobretot als estats de l’antiga república comunista, que alimentaran amb el seu vot qualsevol altra oferta que, com l’actual NPD, els serveixi un discurs antieuropeu, generalment xenòfob i particularment antiislamista.

Aquest fenomen és molt complex. Però es pot assegurar que essencialment és producte d’un estat de ràbia creixent de les classes germàniques més desafavo-

rides –majoritàriament localitzades als territoris antigament comunistes– cap a la immigració. I això s’ha anat covant durant les últimes dècades. El somni de l’Alemanya de la integració i el progrés econòmic, el que emet contínuament Angela Merkel per exemple, és un discurs buit per a molta gent, la qual sent temor cada vegada que els mitjans de comunicació informen sobre la detenció de gihadistes nascuts al país, no entén què està passant i veu el creixement de l’islamisme, sense destriar el violent del pacífic, com un perill. Per a aquesta gent tot és u: immigrants musulmans que arriben al país en massa, que se’n duen la major part de recursos de la política social que han de pagar amb els seus impostos tots els *bons alemanys* i que, ara, a més, comencen a afiliar-se als moviments més integristes i fins i tot alguns serveixen voluntàriament en les files del tenebrós Estat Islàmic. La por al futur comença a ser perceptible.

És cert que a les ciutats on més mobilització antiislàmica s’ha produït últimament no hi ha, curiosament, grans bosses d’immigració musulmana. Però és igual, perquè és la por la que

empeny sempre la mobilització contra la diferència. Sobretot entre els més desafavorits, que se senten amenaçats pels de fora. Això és el que passa entre una part creixent de la població dels *länder* orientals, en el quals l’atur, tot i ser inferior al d’altres països de la Unió, duplica el que es pateix a la zona occidental. És aquí on el vot ultra va supurar amb tanta força el passat mes de maig. I on en diverses ciutats s’han celebrat durant les últimes setmanes les estranyes i molt concorregudes manifestacions contra “l’islamisme creixent”.

Aquest dilluns dia 12 de gener haurà estat el tretzè consecutiu que a Dresden es concentren milers de persones per criticar la creixent presència islàmica a Europa en general i a Alemanya en particular. La reunió, a més, es dedicarà també a protestar “pels atemptats de París”. Qui hi ha darrere d’aquest moviment? El nom de qui convoca les manifestacions és significatiu: *Patriotische Europäer Gegen die Islamisierung des Abendlandes* o *Patriotes Europeus contra la Islamització d’Occident*; Pegida, en sigles en alemany. Ningú sap molt bé com va sorgir. L’única cara visible que té és la de Lutz Bachmann, de 41 anys, un home que assegura que és publicista, condemnat per robatori amb violència per la qual cosa passà dos anys a la presó. El mes d’octubre passat convocà a través d’internet a una concentració contra “la creixent islamització” del país i de tot el continent. Una convocatòria que, anuncià, es repetirà cada dilluns, a l’estil de les que se celebraven contra el Mur de Berlín comunista. No es va arribar ni a dues-centes persones que hi assistissin. Cap mitjà no se’n preocupà. Però el dilluns següent ja en foren prop de mil. Cada setmana el nombre creixia fins que just abans de les passades festes es reuniren més de 15.000 per cantar nades contra la “immigració massiva sense control”, i el primer dilluns de gener superaren els 18.000. Tot el país quedà bocabadat. Sense entendre res.

Els partits majoritaris, amb la cancellera Merkel al capdavant, han demanat als alemanys que no es “deixin enganyar” pels que volen “atiar l’odi” contra els immigrants. Els mitjans més poderosos parlen d’infiltrats d’ultradreta en el moviment. Fins i tot s’acusa de nazi a Bachmann. I a tot el Pegida

se'l fa passar per ser un de tants intents de fer quallar una organització poderosa de caràcter xenòfob. Però ningú no es para a analitzar el perquè del seu èxit. Per què els eslògans que fa servir –“Per la tolerància”, “Respecte per la nostra cultura”, i d'altres per l'estil– atrauen tanta gent? El setmanari *Die Zeit* publicà a finals de desembre una enquesta que assegura que el 77% dels interrogats donen suport totalment o parcial al que reivindica Pegida i només el 13% s'hi oposa totalment. Una realitat, si més no, demoscòpica, que contrasta amb el discurs oficial de la classe política i dels grans mitjans de comunicació. I que intranquil·litza força.

Gran Bretanya. La reacció britànica a l'atac a París no es torbà gens ni mica. La ministra de l'Interior, Theresa May, decretà l'increment de l'alerta general per possible agressió terrorista, la qual situà en el segon nivell d'importància. El govern de David Cameron s'ho pren seriosament. No debades ha rebut les amenaces directes d'Estat Islàmic. A través d'un comunicat públic oficial de dol, el primer ministre expressà que “estem al costat del poble francès i de la llibertat d'expressió” i que no “cedirem” davant del terror. Iguals paraules se sentiren des de les files dels partits laboralista i del liberal. I què va dir el partit ultra que guanyà les eleccions europees, el UKIP? Doncs les seves no foren tan diplomàtiques. Ni prop fer-hi. De fet, van ser, com sempre, extremadament dures i aixecaren una enorme polseguera política.

En efecte, la nit del dia de l'atemptat a París, el líder del United Kingdom Independence Party (UKIP) o Partit de la Independència del Regne Unit, Nigel Farage, va declarar a la televisió Channel 4, després de condemnar l'atac i de lamentar les víctimes, que “això demostra més si cal, la necessitat” de “controlar la immigració”, tant la que entra al país com la que ja hi és: “s'ha de posar en marxa una decidida política de control” que acabi el “multiculturalisme” que els partits tradicionals “han implantat” i que permet l'existència de grans col·lectius d'immigrants que “mantenen els seus costums i no s'integren”. Al parer de

1

Farage, la debilitat dels governs occidentals provoca que es doni a determinats països europeus, “com França i Regne Unit”, una “quinta columna” islamista que “té responsabilitats” en els atacs terroristes com el que va sofrir Londres el 2005 amb bombes i el 2013 amb el degollament d'un militar, i “ara París”. Els partits majoritaris, una vegada més, acusaren Farage de ser “racista” i un “irresponsable” per fer declaracions que, segons la ministra d'Interior, intenten fer veure “el veí de fe” com un potencial terrorista.

L'actitud del UKIP no és nova. D'ençà que Farage lidera el partit (2010) el descarat segell antiislàmic s'ha convertit en marca de la casa. Durant la passada campanya electoral al Parlament Europeu va ser el principal reclam per atreure vots. Però no es parà un pic passades les eleccions. Durant el juliol, el diputat Heino Vockrod manifestà en una entrevista que “l'islam és una ideologia totalitària” la qual “s'ha de combatre”. Com sempre, va ser atacat per tots els altres partits i principals mitjans de comunicació. Però la seva formació, a desgrat de crítiques, continua consolidant-se com la tercera preferència popular a les enquestes d'intenció de vot. I això mostra que el

3

missatge ultra, contra la immigració i l'islamisme, va quallant.

Les pròximes eleccions legislatives s'han de convocar per l'estiu que ve. L'última onada de sondeigs, publicats entre octubre i novembre, realitzada per l'empresa d'investigació demoscòpica YouGov, augura un pràctic empat, sobre els 35 punts percentuals, entre laboristes i conservadors, mentre que UKIP es quedaria com a tercera força amb el 15% dels vots, de manera que desplaçaria els liberals a la quarta posició

2

1. El fins ara desconegut moviment antiislàmic alemany atreu cada dilluns milers de ciutadans a Dresde. 2. El Front Nacional de Marine Le Pen pot ser la formació política més beneficiada de la por a l'islamisme a França. 3. El líder del UKIP, Nigel Farage, s'intenta aprofitar també de l'atemptat a París per atreure més vots cap al seu partit a les eleccions del proper estiu.

amb un raquític 6%. Altres sondejos, publicats per *The Independent* i *Sunday Mirror*, atorgaven encara més bons resultats al partit de Farage, fins el 20% d'intenció de vot.

La resta d'Europa. França, Alemanya i Gran Bretanya és on més creix el missatge ultra. Però no es pot oblidar que partits d'aquest signe, amb programes contra la immigració i l'islamisme, són presents en molts més països. A tots, l'atemptat de París els podria anar

bé, en el sentit que es veiessin afavorits a les pròximes eleccions respectives, que en alguns països se celebraran aquest 2015.

A Grècia, Alba Daurada, formació orgullosament ultradretana i amb un programa radical contra la immigració, va obtenir quasi el 10% dels vots a les eleccions europees; ara, amb vista als comicis legislatius del 25 de gener, els diferents sondejos li atorguen des d'un 6% fins al 8%, cosa que el podria convertir en la tercera força del Parlament grec.

A Dinamarca, el xenòfob Partit Popular Danès va ser al maig el partit més votat, amb un 25% del vots emesos a la Cambra legislativa de la Unió Europea. Un resultat que deixà perplexa tota la classe política i periodística tradicional. I que aixecà temor perquè el 2015 també s'ha de convocar a urnes legislatives. Des de 2011 els altres ja són la tercera força parlamentària: fa feredat imaginar què podria passar si la progressió del seu vot es mantenia a l'alça.

Els veïns suecs segueixen de prop els danesos. A les eleccions legislatives de setembre de 2014 els Demòcrates de Suècia, partit d'extrema dreta furi-bundament contrari a la immigració, es convertí en la tercera força del Par-

lament, més que duplicant els vots de 2010, del 5,7% al 13%. Fins ara tant els socialdemòcrates com els partits de la coalició de centre-dreta han fet el buit als altres, però la gran força que obtingueren l'any passat farà difícil mantenir aquesta situació.

A Àustria, el Partit de la Llibertat, xenòfob i antiislamista, és la tercera formació al Parlament del país d'ençà de les eleccions legislatives de 2013, mentre que a les europees de maig de l'any passat va obtenir el 20,1% dels sufragis, amb què consolidà aparentment un trespol de sufragis per sobre de la cinquena part dels emesos.

N'hi ha més exemples. Com Finlàndia, on el partit Vertaders Finesos arribà al 13% de vot a les europees de 2014; Hongria, amb el Moviment per una Hongria Millor, que signà un 15%; Letònia, on Tot per Letònia sumà el 14%; Lituània, amb Ordre i Justícia quasi en el 15%...

El mapa ultra d'Europa, en fi, s'està eixamplant perillosament. Sense que fins ara ningú hagi estat capaç de plantar cara al fenomen. Bones paraules, però res més. Mentrestant, el mal continua alimentant el mal.

Miquel Payeras